

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Sendt til: ltm@kfst.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

18. december 2024

Dok.nr. D-2024-049352

Høringssvar til høring over udkast til lov om ændring af lov om markedsføring, lov om forbrugeraftaler og forbrugerklageloven (Gennemførelse af direktiv om styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling og effektivisering af det offentlige forbrugerklagesystem)

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har 20. november 2024 sendt udkast til lov om ændring af lov om markedsføring, lov om forbrugeraftaler og forbrugerklageloven (Gennemførelse af direktiv om styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling og effektivisering af det offentlige forbrugerklagesystem) i høring. Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Det er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for IP-, forbruger- og markedsføringsret.

Generelle bemærkninger - forbrugerklageloven

Danske Advokater byder effektiviseringer, besparelser og forenklinger velkomne, dog ikke på bekostning af retssikkerheden.

Forbrugerklagenævnets afgørelser har betydelig interesse og betydning for både forbrugerne og de erhvervsdrivende. For at sikre både forbrugerens og den erhvervsdrivendes retssikkerhed består nævnet af en formand, som er dommer, samt repræsentanter for forbruger- og erhvervsinteresser.

Vi ser derfor med bekymring på det fremlagte forslag om effektivisering af det offentlige forbrugerklagesystem, hvor det foreslås at afskære forbrugerens klageadgang til Forbrugerklagenævnet, og at sekretariatet bemyndiges til at træffe delvis eksigible afgørelser i visse typer af sager.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i udkastet – forbrugerklageloven

Forslaget til § 11, stk. 3

Med lovudkastets § 3, nr. 2 foreslås et nyt § 11, stk. 3, i forbrugerklageloven, hvorefter Nævnenes Hus, i forbindelse med at behandlingen afsluttes efter stk. 1, kan træffe afgørelse om, at forbrugeren ikke kan indbringe klagen for Forbrugerklagenævnet, hvis det må anses for åbenbart, at der ikke kan gives forbrugeren medhold i klagen.

Det fremgår af forarbejderne, at Nævnenes Hus som hidtil ikke skal foretage yderligere sagsoplysning under mediationsfasen. Endvidere fremgår det, at den foreslåede bestemmelse ikke vil medføre, at Nævnenes Hus vil kunne indhente yderligere oplysninger med henblik på at træffe afgørelse efter den foreslåede § 11, stk. 3.

Det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten, at myndighederne har ansvaret for at oplyse en sag tilstrækkeligt, inden de træffer afgørelser. En sådan garantiforskrift sikrer, at der træffes materielt lovlige og rigtige afgørelser.

Forslaget synes at indebære en fravigelse af officialprincippet i visse typer af sager, og at det således vil være op til forbrugeren at sørge for den relevante oplysning af sagen. Henset til, at der i forbrugertvister ofte er tale om kompliceret formueretlig lovgivning, herunder ulovskrevne retsgrundsætninger, vil det ofte være vanskeligt for forbrugeren at vide præcis, hvilke faktuelle oplysninger som er af afgørende betydning for den konkrete sag.

Det er Danske Advokaters vurdering, at den foreslåede bestemmelse, herunder bemærkningerne, synes at være i strid med det grundlæggende officialprincip.

Danske Advokater bemærker, at det må være et begrænset antal forbrugersager, som på det formueretlige område kan anses for tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse alene på baggrund af en udfyldt klageformular, den erhvervsdrivendes eventuelle bemærkninger hertil samt en mundtlig mediationsfase, hvor der i øvrigt ikke foretages yderligere sagsoplysning.

Forslaget til § 21, stk. 4

Med lovudkastets § 3, nr. 10 foreslås et nyt § 21, stk. 4, i forbrugerklageloven, hvorefter Forbrugerklagenævnet kan bemyndige sekretariatet til at træffe afgørelse i klager, hvor det må anses for åbenbart, at der kan gives forbrugeren medhold i klagen.

Med virkning fra 1. januar 2004 fik Forbrugerklagenævnets sekretariat kompetence til på nævnets vegne at træffe afgørelse i visse klagesager i overensstemmelse med nævnets praksis samt i andre sager, hvor der ikke er tvivl om sagens udfald.

Bemyndigelsesbestemmelsen blev ophævet ved lov nr. 517 af 12. juni 2009 om tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser mv., hvor de delvis eksigible afgørelser blev indført.

Der anføres herom i forarbejderne¹:

”Da der ved sekretariatsafgørelser ikke er tale om afgørelser, der træffes på et egentligt nævnsmøde med deltagelse af både forbruger- og erhvervsrepræsentanter under ledelse af en formand, der er dommer, bør sådanne afgørelser ikke kunne tvangsfuldbyrdes. For at undgå at en forbruger stilles forskelligt afhængigt af, om en sag er afgjort af nævnet eller af sekretariatet, foreslås det, at bemyndigelsen til at træffe sådanne sekretariatsafgørelser ophæves, således at disse sager fremover skal forelægges for nævnet til afgørelse.”

Det er Danske Advokaters vurdering, at de nævnte hensyn fortsat synes at gøre sig gældende.

Danske Advokater kan således ikke tilslutte sig forslaget om muligheden for tvangsfuldbyrdelse af sekretariatets afgørelser ved den erhvervsdrivendes passivitet (delvis eksigible afgørelser). Det vil i givet fald kunne rejse alvorlige spørgsmål af retssikkerhedsmæssig karakter, fordi der ikke medvirker en dommer i afgørelserne.

Der henvises i øvrigt til overvejelserne i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 517 af 12. juni 2009 og navnlig de betænkeligheder, der blev udtrykt i domstolenes daværende høringssvar til det forslag, som blev sendt i høring. Endvidere henvises der til overvejelserne om eksigibilitet (bindende virkning for klagenævnsafgørelser) i redegørelsen om lovovervågning af lov om forbrugerklager, som blev oversendt til Folketingets Erhvervsudvalg den 23. maj 2007. Det er Danske Advokaters opfattelse, at man ikke med nærværende lovforslag bør gå i længere i retning af at tildele organer uden for domstolene en form for dømmende myndighed.

Danske Advokater kan imidlertid tilslutte sig en smidig afvikling af de ”lettere”/”åbenbare” sager. Fx at sekretariatets udkast til afgørelse sendes i skriftlig høring hos nævnets medlemmer og således ikke behandles mundtlig på et egentligt nævnsmøde.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Susanne Bager
Juridisk konsulent
Danske Advokater
sub@danskeadvokater.dk

Henrik Saugmandsgaard Øe
Advokat
Medlem af fagudvalg for IP-, forbruger-
og markedsføringsret

¹ Lovforslag nr. L 175 af 26. marts 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.5